

Acatistul Sfinților ierarhi mărturisitori Iorest și Sava (24 aprilie)

Sfinții ierarhi Ilie Iorest, Sava Brancovici și Simion Ștefan, mitropoliții Transilvaniei; Sfântul ierarh Iosif, mărturisitorul din Maramureș (24 aprilie):

https://www.academia.edu/42876583/Sfin%C5%A3ii_ierarhi_Ilie_Iorest_Sava_Brancovici_%C5%9Fi_Simion_%C5%9Etefan_mitropoli%C5%A3ii_Transilvaniei_Sf%C3%A2ntul_ierarh_Iosif_m%C4%83rturisitorul_din_Maramure%C5%9F_24_aprilie

<https://www2.slideshare.net/steaemy1/sf-ier-mart>

<https://archive.org/details/sf.-ier.-marturisitori>

***

prăznuire, 24 aprilie

Pentru Creștinătatea adevărată, mult „sânge mucenicesc” s-a vărsat. Acești sfinți sunt dintre „jertfiții” pe „altarul mucenicesc”. Puțină este „mulțumirea și cinstirea” noastră față de aceste „icoane ce veșnic mărturisesc credincioșia cea mai înaltă”.

După obișnuitul început se zice:

Tropar (glas 8): „Mărturisitori ai Ortodoxiei și buni arhipăstori ai Bisericii lui Hristos, îndreptători ai poporului, prea fericiți ierarhi purtători de biruință, Iorest și Sa-

va, cei ce v-ați învrednicit de cununa vieții, rugați-vă Domnului să se mântuiască sufletele noastre”.

Troparul Învierii, al Născătoarei de Dumnezeu (glas 8): „Cela ce pentru noi Te-ai Născut din Fecioară...”

Doamne miluiește (de 3 ori).

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Psalmul 50, apoi:

Condacul 1

Pe voi, fericiților ierarhi Iorest și Sava, credincioși slujitori ai Bisericii străbune, și noi cu laude vă cinstim, prin care credința cea neclintită v-o urmăm, ca și noi „fii adevărați să fim” și să cântăm: ***Bucurați-vă, Sfinților Iorest și Sava, ierarhii apărători ai credinței străbune!***

Icosul 1

Mare dar al lucrării dumnezeiești este ca la „răscruce de vremi” să fie aleși și cei care să „poarte cu tărie crucea marilor încercări”, ca biruința cea sfântă să se arate.

Bucurați-vă, aleșii lucrării dumnezeiești;

Bucurați-vă, aleșii cei mai credincioși;

Bucurați-vă, aleșii puterii credinței;

Bucurați-vă, aleșii tăriei iubirii;

Bucurați-vă, aleșii Jertfelor sfinte;

Bucurați-vă, aleșii Chipului ceresc;

Bucurați-vă, și aleșii virtuților pământești;

Bucurați-vă, fiii cei vrednici ai Neamului;

Bucurați-vă, fiii cei vrednici ai moștenirii strămoșești;

Bucurați-vă, purtătorii cruci de la „răscruce de vremi”;

Bucurați-vă, biruatorii cei sfinți;

Bucurați-vă, Sfinților Iorest și Sava, ierarhii apărători ai credinței străbune!

Condacul al 2-lea

Partea de sus a Țării, Ardealul, cade sub stăpânirea străină care se face asupritoare și cu distrugeri, îndeosebi împotriva Bisericii strămoșești, care ține sufletul întregului popor, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Credințele străine, catolică și protestantă, se fac prigonitoare ale celei ortodoxe, și așa nenumărate jertfe aduc printre bine credincioșii oropsiți:

Bucurați-vă, apărătorii credinței ortodoxe;

Bucurați-vă, luptători neînfricați cu cele străine;

Bucurați-vă, ai Transilvaniei dreptcredincioși;

Bucurați-vă, icoanele vii de sfântă credincioșie;

Bucurați-vă, ai lui Hristos mărturisitori;

Bucurați-vă, ai Bisericii pietre de temelie;

Bucurați-vă, că pentru dragostea de neam multe ați pățimit;

Bucurați-vă, că pentru iubirea de pământul străbun v-ați jertfit;

Bucurați-vă, că nu v-ați înfricoșat de nimic;

Bucurați-vă, că ați trecut prin mari primejdii;

Bucurați-vă, cei cu tăria dumnezeiască;

Bucurați-vă, Sfinților Iorest și Sava, ierarhii apărători ai credinței străbune!

Condacul al 3-lea

Dieta străină stăpânitoare din Alba Iulia de voi ca de o stâncă s-a lovit, că buni păstori v-ați arătat, cu pază de toți lupii răpitori, cântând: *Aliluia!*

Icosul al 3-lea

Pe scaunul Mitropoliei Ardealului aleși, cu adevărat Sfinți părinți v-ați descoperit, de s-au înfricoșat cei vicleni și dușmani care vă credeau slabi și temători:

Bucurați-vă, buni păstori ai Bisericii lui Hristos;

Bucurați-vă, cei chemați la dregătoria sfântă;

Bucurați-vă, cei orânduți spre lucrările cerești;

Bucurați-vă, cei de pe scaunele înalte;

Bucurați-vă, cei cu adevărat credincioși;

Bucurați-vă, cei și cu darul învățaturii;

Bucurați-vă, cei iubiți de popor;

Bucurați-vă, cei pentru toți cu dăruire;

Bucurați-vă, slujitori și stăpânitori;

Bucurați-vă, ai lui Hristos următori;

Bucurați-vă, cei și cu chipul de părinți;

Bucurați-vă, Sfinților Iorest și Sava, ierarhii apărători ai credinței străbune!

Condacul al 4-lea

Credința ortodoxă din Ardeal este totodată cu însuși sufletul românesc, care nu se pot despărți și nici înstrăina, fiind însăși viața, în cântarea de: *Aliluia!*

Icosul al 4-lea

Adâncul „ființei străbune” cu sfânta credință creștină s-a plăsmuit și prin taina Bisericii s-a moștenit din neam în neam, și așa inima aceasta și voi, Sfinților Iorest și Sava, ați avut.

Bucurați-vă, chipul de taină al lui Hristos;

Bucurați-vă, chipul de inimă al Bisericii strămoșești;

Bucurați-vă, moștenitorii cei aleși;

Bucurați-vă, răsadurile cele de soi;

Bucurați-vă, răsadurile ce au crescut și peste spini;

Bucurați-vă, semințele călcate în picioare;

Bucurați-vă, semințele ce și așa au crescut;

Bucurați-vă, că minunea lui Hristos prin voi s-a arătat;

Bucurați-vă, puterea ce întrece firea;

Bucurați-vă, tăria cea de peste toate;

Bucurați-vă, cei cu adevărat chip de sfințenie;

Bucurați-vă, Sfinților Iorest și Sava, ierarhii apărători ai credinței străbune!

Condacul al 5-lea

S-au bucurat bine credincioșii creștini și tot poporul de alegerea voastră pe scaunul mitropoliei Ardealului, mulțumind purtării de grijă a lui Dumnezeu, cântând: *Aliluia!*

Icosul al 5-lea

S-au amăgit cei cu vicleșug că ar fi putut să vă facă „vânzători de credință și de neam”, că v-ați arătat aprigi luptători cu tot ce este necinste și distrugere.

Bucurați-vă, binecuvântarea de sus;

Bucurați-vă, grija lui Dumnezeu Însuși;

Bucurați-vă, credincioșie neîmpuținată;

Bucurați-vă, credincioșie trecută prin foc;

Bucurați-vă, credincioșie mai tare decât suferința;

Bucurați-vă, credincioșie mai sfântă decât viața;

Bucurați-vă, credincioșie de înaltă virtute;

Bucurați-vă, credincioșie de bărbăție strămoșească;

Bucurați-vă, cu adevărat, credincioșia de înaltă cinste;

Bucurați-vă, credincioșie de chip românesc;

Bucurați-vă, credincioșie de Sfinți părinți;

Bucurați-vă, Sfinților Iorest și Sava, ierarhii apărători ai credinței străbune!

Condacul al 6-lea

Cu Biserica Moldovei și Țării Românești, în unimea Treimii nedespărțite ați fost, și așa ați ridicat Ardealul la chipul întregit, în cântarea de: *Aliluia!*

Icosul al 6-lea

Cât au încercat cei străini să despartă cele trei Ținuturi românești, mereu s-au lovit de unimea strămoșească, ca de o stâncă ce nu se poate urni:

Bucurați-vă, temelie de Biserică străbună;

Bucurați-vă, stâncă neclintită;

Bucurați-vă, credincioșia cea mare;

Bucurați-vă, credincioșia cea tare;

Bucurați-vă, credincioșia de nimic micșorată;

Bucurați-vă, credincioșie puterea de taină;

Bucurați-vă, dăruirile jertfitoare;

Bucurați-vă, prinosurile Sfintelor altare;

Bucurați-vă, arhieriei de cinste ai Bisericii;

Bucurați-vă, apărătorii dreptei credințe;

Bucurați-vă, ai Ortodoxiei mărturisitori;

Bucurați-vă, Sfinților Iorest și Sava, ierarhii apărători ai credinței străbune!

Condacul al 7-lea

Cu multe vegheri și griji ați fost, ca să nu se piardă dreapta credință, ca poporul cel nevinovat să aibă limanul întăritor al cântării de: *Aliluia!*

Icosul al 7-lea

Cu multe momeli au încercat cei străini să vă înșele și să vă atragă în cursele vrăjmașe, dar voi prin toate curați ați trecut:

Bucurați-vă, că Dumnezeu în toate v-a ocrotit;

Bucurați-vă, că în toate Hristos v-a întărit;

Bucurați-vă, că și voi v-ați făcut sprijinitori;

Bucurați-vă, că ați primit darul minunilor;

Bucurați-vă, cei cu darul credinței;

Bucurați-vă, cei cu darul tăriei;

Bucurați-vă, cei cu înțelepciunea Prea Sfântului;

Bucurați-vă, cei cu priceperea de lumină;

Bucurați-vă, cei cu mintea iubirii;

Bucurați-vă, cei cu inima dăruirii;

Bucurați-vă, cei cu toată jertfirea;

Bucurați-vă, Sfinților Iorest și Sava, ierarhii apărători ai credinței străbune!

Condacul al 8-lea

Văzând cei răi credința voastră neabătută, și mai mult s-au înverșunat, dar și voi tot mai tari în Hristos v-ați arătat, cântând: *Aliluia!*

Icosul al 8-lea

N-au putut trece peste voi cei străini de credință și chiar s-au înspăimântat de tăria voastră, care ca o sabie păzea raiul acestui pământ și neam:

Bucurați-vă, păstorilor, cu toiagul lui Hristos;

Bucurați-vă, înspăimântarea celor răi;

Bucurați-vă, că ați risipit viclenia;

Bucurați-vă, că ați avut călăuzirea PreaSfântului Duh;

Bucurați-vă, că Ortodoxia ați slujit;

Bucurați-vă, ierarhilor de dreapta credință;

Bucurați-vă, asemănarea marilor arhieriei ai Lumii;

Bucurați-vă, asemănarea marilor mărturisitori;

Bucurați-vă, asemănarea celor trei ierarhi;

Bucurați-vă, și asemănarea mucenicilor;

Bucurați-vă, asemănarea cu adevărat a Sfinților părinți;

Bucurați-vă, Sfinților Iorest și Sava, ierarhii apărători ai credinței străbune!

Condacul al 9-lea

Ca niște urmași apostolești, credința ortodoxă ați propovăduit, cu râvna lui Hristos și invăpăierea Sfântului Duh, și așa Biserica Ardealului s-a întărit în cântarea de: *Aliluia!*

Icosul al 9-lea

Deși ați fost închiși și cu bătaii și alte chinuri munciți, neclintiți ați rămas, mulțumind lui Hristos că sfânta mucenie o suferiți:

Bucurați-vă, arhieriei mucenici;

Bucurați-vă, ai suferinței biruitori;

Bucurați-vă, că peste fire v-ați făcut;

Bucurați-vă, că peste fire rănilile le-ați îndurat;

Bucurați-vă, că lanțurile podoabe le-ați socotit;

Bucurați-vă, că legăturile de asemenea le-ați prefăcut;

Bucurați-vă, că foamea cu cele cerești ați înlocuit-o;

Bucurați-vă, că setea cu dorul sfânt ați gândit-o;

Bucurați-vă, că toate chinurile le-ați sfințit;

Bucurați-vă, că scară spre Cer le-ați meșterit;

Bucurați-vă, iubitorilor cu adevărat de Dumnezeu;

Bucurați-vă, Sfinților Iorest și Sava, ierarhii apărători ai credinței străbune!

Condacul al 10-lea

Închisoarea ați făcut-o locaș de rugăciune fierbinte pentru îmblânzirea celor răi și păzirea celor credincioși, prizoniți și amenințați, și așa ocrotitorii Bisericii ați devenit, în cântarea de: *Aliluia!*

Icosul al 10-lea

Suferințele mucenicești, astfel cu rugăciunea vi le mângâiați, și cu darul de sus v-ați încununat, ca cei ce crucea ați dus.

Bucurați-vă, cei între Sfinții noștri părinți;

Bucurați-vă, cei între Cetele mucenicești;

Bucurați-vă, cei între arhieriei lumii;

Bucurați-vă, nume de sfântă pomenire;

Bucurați-vă, cinstire de sărbătoare;

Bucurați-vă, apărătorii Sfinți ai Ardealului;

Bucurați-vă, al Ardealului prinos ceresc;

Bucurați-vă, lauda Bisericii;

Bucurați-vă, sfeșnicele cele mari;

Bucurați-vă, luminile de-a pururea aprinse;

Bucurați-vă, glasurile ce mereu ne învață;

Bucurați-vă, Sfinților Iorest și Sava, ierarhii apărători ai credinței străbune!

Condacul al 11-lea

S-au crezut biruitori cei străini, dar poporul cel credincios prin voi, Sfinților mărturisitori, s-a întărit și așa Biserica ortodoxă din Ardeal și mai vie s-a făcut, în cântarea de: *Aliluia!*

Icosul al 11-lea

Temelie de stâncă ați rămas și credincioșie de neam și pământ românesc, care rămân neabătute prin toate furtunile vremurilor și vrăjmășiilor ce adesea reapar.

Bucurați-vă, tăria credinței ortodoxe;

Bucurați-vă, credincioșia Bisericii strămoșești;

Bucurați-vă, mărturisitorii neînfricați ai lui Hristos;

Bucurați-vă, mucenicii de mare cinste;

Bucurați-vă, jertfe de dar ceresc;

Bucurați-vă, altare de veșnică Liturghie;

Bucurați-vă, slujire sfântă neconținută;

Bucurați-vă, slujirea ce unește Cerul cu Pământul;

Bucurați-vă, slujirea ce unește făptura cu Făcătorul;

Bucurați-vă, cântarea Împărăției viitoare;

Bucurați-vă, mărturia celor nemuritoare;

Bucurați-vă, Sfinților Iorest și Sava, ierarhii apărători ai credinței străbune!

Condacul al 12-lea

Ardealul, Țara de sus, prin multe încercări a trecut, dar credința strămoșească l-a ținut ca pe un munte înalt și strălucitor și așa crucea Învierii lui Hristos tuturor s-a arătat, în cântarea de: *Aliluia!*

Icosul al 12-lea

Și prin voi, Sfinților ierarhi, păstorii de cinste ai Bisericii, făclia Ortodoxiei nestinsă de nici un vânt și de nici o negură învăluită, ca o mărturisire pentru veșnicie.

Bucurați-vă, cei între Sfinții de neam românesc;

Bucurați-vă, cei între Sfinții acestui pământ;

Bucurați-vă, comorile noastre, ale urmașilor;

Bucurați-vă, mărgăritarele de preț ale noastre;

Bucurați-vă, roduri din care ne hrănim;

Bucurați-vă, semințe care mereu se seamănă;

Bucurați-vă, semințele noilor răsaduri;

Bucurați-vă, glasurile ce mereu se grăiesc;

Bucurați-vă, învățătură ce mereu se învață;

Bucurați-vă, veșnicie cu ochii în jos;

Bucurați-vă, iubire veșnică ocrotitoare;

Bucurați-vă, Sfinților Iorest și Sava, ierarhii apărători ai credinței străbune!

Condacul al 13-lea (de trei ori)

O, voi, Sfinților Iorest și Sava, ierarhi de cinste ai lui Hristos, care și cu mucenicia îndoită credincioșie ați arătat, dintre cetele Sfinților unde de acum ați trecut, rugați-vă și pentru noi, cei în nevoi, ca neabătuți în credința ortodoxă să fim, în cântarea de: *Aliluia!*

Se citește apoi din nou:

Icosul 1

Mare dar al lucrării dumnezeiești este ca la „răscruce de vremi” să fie aleși și cei care să „poarte cu tărie crucea marilor încercări”, ca biruința cea sfântă să se arate.

Bucurați-vă, aleșii lucrării dumnezeiești;

Bucurați-vă, aleșii cei mai credincioși;

Bucurați-vă, aleșii puterii credinței;

Bucurați-vă, aleșii tăriei iubirii;

Bucurați-vă, aleșii Jertfelor sfinte;

Bucurați-vă, aleșii Chipului ceresc;
Bucurați-vă, și aleșii virtuților pământești;
Bucurați-vă, fiii cei vrednici ai Neamului;
Bucurați-vă, fiii cei vrednici ai moștenirii strămoșești;
Bucurați-vă, purtătorii cruci de la „răscrucea de vremi”;
Bucurați-vă, biruatorii cei sfinți;

Bucurați-vă, Sfinților Iorest și Sava, ierarhii apărători ai credinței străbune!

(Extras din cartea: Imnografie / Ieromonah Ghelasie Gheorghe. - București: Platytera, 2016)

Arhimandrit Ioanichie Bălan - Sfântul ierarh Iorest mărturisitorul, închis și maltratată pentru credința ortodoxă

Sfântul ierarh Iorest mărturisitorul, mitropolit al Ardealului († 1657)

Sfântul ierarh Iorest era fiu de țărani, din Transilvania. Iubind din copilărie pe Hristos, s-a făcut călugăr în obștea Mănăstirii Putna, schimbându-și numele din Ilie, în Iorest. Apoi, urmând școala duhovnicească din această lavră, a ajuns monah iscusit, bun caligraf și zugrav de icoane. Era încă foarte râvnitor la slujba Bisericii și la păzirea sfintei credințe ortodoxe. Pentru curăția inimii sale, egumenul mănăstirii l-a făcut ieromonah. Și era cuviosul Iorest ca o făclie aprinsă în obștea părinților, săvârșind cele sfinte cu frică de Dumnezeu și mângâind poporul cu alese învățături creștinești.

Vestea despre așezarea lui duhovnicească a ajuns până la domnul Moldovei, Vasile Lupu. Deci, răposând mitropolitul Ghenadie al Ardealului în toamna anului 1640, cu voia lui Dumnezeu, a fost ales părinte și întâistătător al Bisericii Transilvaniei cuviosul Iorest de la Putna. După ce primi hirotonia în arhieru de la mitropolitul Țării Românești, în anul 1641 blândul ierarh Iorest urcă pe scaunul Mitropoliei Ardealului de la Alba Iulia.

Timp de trei ani, cât a păstorit Biserica lui Hristos, Sfântul ierarh Iorest s-a ostenit, ca un adevărat mărturisitor, să apere dreapta credință ortodoxă de învățăturile străine calvinești și de toate viclenele curse ale diavolului. Peste tot rânduia preoți râvnitori, sfînștea biserici și mergea prin sate, mângâind și învățând pe credincioși ca un bun păstor al turmei lui Hristos.

În anul 1643, blândul ierarh Iorest a fost aruncat în temniță pentru râvna dreptei credințe, pătimind multe necinstiri, bătăi și ocări. Iar sfântul răbda mucenicește, fiind gata să-și dea și viața pentru apărarea credinței ortodoxe și mântuirea turmei sale. După nouă luni de zile, păstorul cel adevărat este scos din temniță și obligat să dea o sumă de bani. Ajungând din nou în Moldova, între anii 1656-1657 a fost episcop la Huși, păstorind bine Biserica lui Hristos și lucrând la mântuirea fiilor săi duhovnicești. Apoi și-a dat sufletul cu pace în brațele Marelui Arhiereu Iisus Hristos, fiind numărat în ceata sfinților mărturisitori.

Biserica Ortodoxă Română l-a canonizat în anul 1955 și se face pomenirea lui la 24 aprilie.

Sfinte ierarhe Iorest, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

(Arhimandrit Ioanichie Bălan, Patericul românesc, Editura Mănăstirea Sihăstria, p. 200)

Arhimandrit Ioanichie Bălan - Sfântul ierarh Sava mărturisitorul, 24 de ani mitropolit și apărător al credinței ortodoxe

Sfântul ierarh Sava mărturisitorul, mitropolit al Ardealului († 1683)

Sfântul ierarh Sava s-a născut în localitatea Inău, din părinți binecredincioși, Ioan și Maria, primind din botez numele de Simeon. După ce învață carte și deprinde rânduiala slujbelor în Mănăstirea Comana, ajunge protopop și slujitor al Bisericii lui Hristos în satul natal, săvârșind cele sfinte cu mare râvnă și frică de Dumnezeu. Apoi, rămânând văduv, iar mama sa îmbrăcând haina monahală, în anul 1656, fericitul Simeon este ales mitropolit și păstor sufletesc al Ardealului. Deci, mai întâi s-a călugărit la Mitropolia din Târgoviște, cu numele de Sava. Apoi, fiind hirotont arhieru, a fost așezat cu cinste pe scaunul de mitropolit din Alba Iulia, în locul răposatului ierarh Simeon Ștefan.

Ca păstor și părinte duhovnicesc al românilor din Transilvania, fericitul mitropolit Sava Brancovici s-a dovedit un mare apărător al credinței ortodoxe și un devotat ierarh al Bisericii lui Hristos.

Timp de 24 de ani, cât a fost mitropolit, Sfântul Sava a mărturisit cu mult curaj dreapta credință, a combătut învățăturile greșite calvinești, a întărit unitatea românilor în jurul Bisericii Ortodoxe, a înălțat numeroase lăcașuri prin sate și orașe, a rânduist peste tot preoți devotați și a mângâiat pe țărani ardeleni, întărindu-i în credință și nădejde. De asemenea, a reînnoit mitropolia și bisericile jefuite și stricate de răufăcători.

Văzând craiul Ardealului că nu poate întoarce poporul de la credința ortodoxă din cauza Sfântului ierarh Sava, îndată a semănat vrajbă și răzbunare împotriva păstorului cel bun. Deci, aruncând mărturii nedrepte asupra lui, în anul 1680 l-a scos din scaun. Apoi, aruncându-l în temniță, timp de trei ani de zile a fost persecutat, bătut cu toiege, batjocorit și chinuit ca un martir pentru dreapta credință, fiind silit la calvinism. Fericitul Sava însă a mărturisit cu tărie pe Hristos, apărând dogmele și tradiția Bisericii Ortodoxe.

După grele suferințe, în anul 1683 a fost scos din temniță, dar, fiind slăbit de chinuri, îndată și-a dat sfântul său suflet în brațele lui Hristos.

Pentru sfințenia vieții lui, credincioșii l-au numărat încă din viață în ceata sfinților. Biserica Ortodoxă Română l-a canonizat pe Sfântul ierarh Sava în anul 1955, ca mărturisitor al dreptei credințe și se face pomenirea lui la 24 aprilie.

Sfinte ierarhe Sava, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

(Arhimandrit Ioanichie Bălan, Patericul românesc, Editura Mănăstirea Sihăstria, pp. 219-220)